

Co-funded by
the European Union

Audio i video montaža

Adobe Premier Pro, Montaža 1

Jelena Todorović

Fakultet tehničkih nauka u Kosovskoj Mitrovici

UNIVERSITY OF LJUBLJANA
Faculty of Electrical Engineering

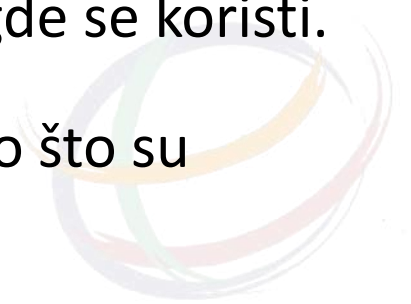

University of Pristina
Kosovska Mitrovica

Cilj vežbe - Uvod u rad sa SD video materijalom

- Cilj vežbe je upoznavanje sa svim osnovnim alatkama aplikacije Adobe Premiere Pro kroz praktičan rad na procesu nelinearne montaže.
- Poseban fokus biće na radu u panelu Timeline, gde se obavlja glavna organizacija i povezivanje video kadrova.
- U novijim verzijama programa uvedene su tzv. kontekstne alatke – to znači da se jedna alatka automatski transformiše u drugu, u zavisnosti od mesta na ekranu gde se koristi.
- Cilj je uvod u osnovne principe montaže, rad sa Timeline-om i pojmove kao što su kadar, plan, rakurs i pokret kamere.

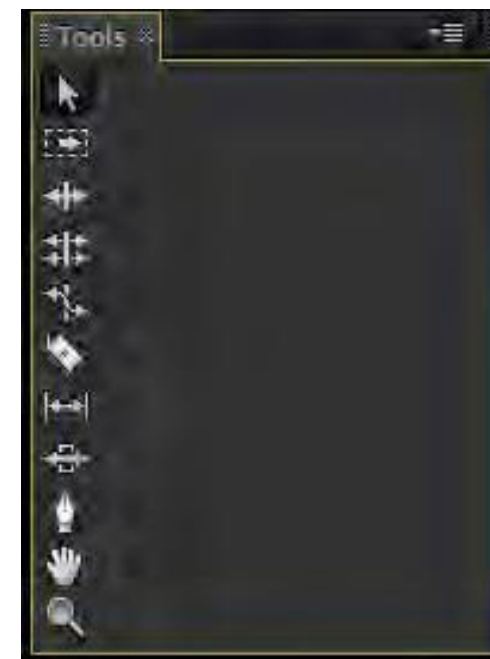
Vežba 2

1. Pokrenite Adobe Premiere Pro, izaberite New Project.
2. U prozoru New Project izaberite radni direktorijum i dodelite ime projektu: montaza.
3. U prozoru New Sequence izaberite iz Available Presets > DV – PAL > Standard 48kHz, dodelite ime sekvenci: proba.
4. Uvezite iz foldera Banka 1 sve video fajlove, prevucite ih u panel Timeline.
5. Postavite video klipove jedan iznad drugog, ne obazirući se na sadržaj. Probajte alatke iz panela Tools.

Vežba 2

- *Kao što smo već napomenuli, panel Tools predstavlja mesto na kome se nalaze sve neophodne alatke za rad u programu. U ranijim verzijama ovog programa, u panelu Tools bilo je znatno više alatki. Adobe Premiere Pro favorizuje upotrebu tzv. kontekstinih alatki koje omogućavaju da se jedna alatka transformiše u druge, u zavisnosti od svog položaja u panelu Timeline, ili na drugom mestu unutar radne površine.*
- *Alatka Selection (taster (prečica) „V“) – koristi se za prevlačenje, spuštanje, odabir i skraćenje video klipova.*

Vežba 2

- *Track Select (taster (prečica) „A“) – koristi se za odabir svih a/v klipova udesno od mesta na kome se nalazi prvi odabrani klip u odabranoj traci. Uz kombinaciju tastera Shift i klikom miša, možete od željenog mesta udesno odabrati sve a/v klipove na svim trakama.*
- *Ripple Edit (taster (prečica) „B“) – koristi se za skraćivanje a/v klipova, uz to omogućava da nakon skraćivanja klipa ne nastaju praznine, već se susedni klipovi pomeraju na traci za onoliko za koliko je skraćen klip.*
- *Rolling Edit (taster (prečica) „N“) – koristi se za istovremeno skraćivanje dva susedna a/v klipa do svojih maksimalnih trajanja, ostavljajući ukupno trajanje dva klipa nepromenjenim.*
- *Rate Stretch (taster (prečica) „X“) – koristi se za rastezanje i sabijanje (promenu brzine i trajanja) a/v klipa.*

Vežba 2

- *Razor (taster (prečica) „C“) – koristi se da podeli a/v klip na dva dela. Uz kombinaciju tastera Shift i klikom miša, možete na željenom mestu na svim trakama, izvršiti podelu klipova.*
 - *Ukoliko želite da isečete a/v klip na dva dela na mestu na kome se nalazi CTI umesto alatke Razor (dok je uključena bilo koja druga alatka) prečicom Ctrl+K (PC) ili Command+K (Mac), napravite rez.*
- *Slip (taster (prečica) „Y“) – koristi se za promenu početnog i završnog frejma unutar svojih maksimalnih vrednosti određenog a/v klipa, bez promene ukupnog trajanja.*
- *Slide (taster (prečica) „U“) – koristi se za pomeranje a/v klipa duž panela Timeline uz skraćivanje i proširenje susednih klipova, u zavisnosti od svojih maksimalnih vrednosti, bez promene ukupnog trajanja*

Vežba 2

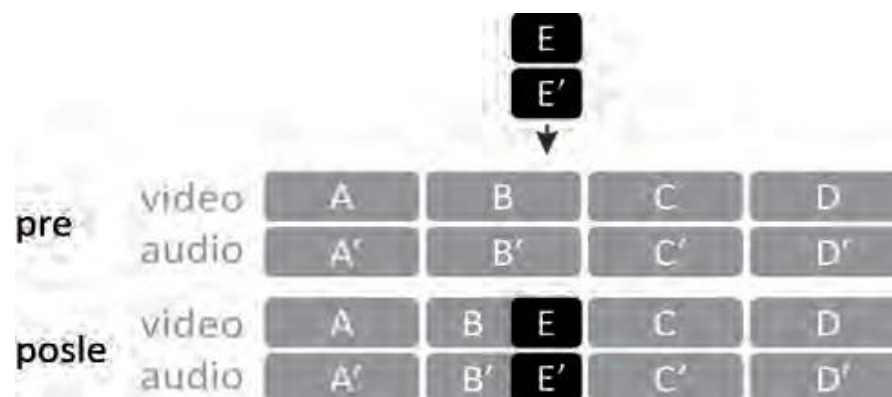
- *Pen (taster (prečica) „P“) – koristi se za iscrtavanje putanja u alatki Titler, ili za iscrtavanje putanja, u dodeli ključnih slika (key frames) nekom a/v efektu.*
- *Hand (taster (prečica) „H“) – koristi se za horizontalno pomeranje prikaza u panelu Timeline (oponaša horizontalnu traku za pomeranje na dnu panela Timeline).*
- *Zoom (taster (prečica) „Z“) – koristi se za povećanje ili smanjenje prikaza unutar panela Timeline. Unapred definisano podešavanje je Zoom In (povećavanje), a suprotni efekat dobija se uz kombinaciju s tasterom Alt.*

Vežba 2

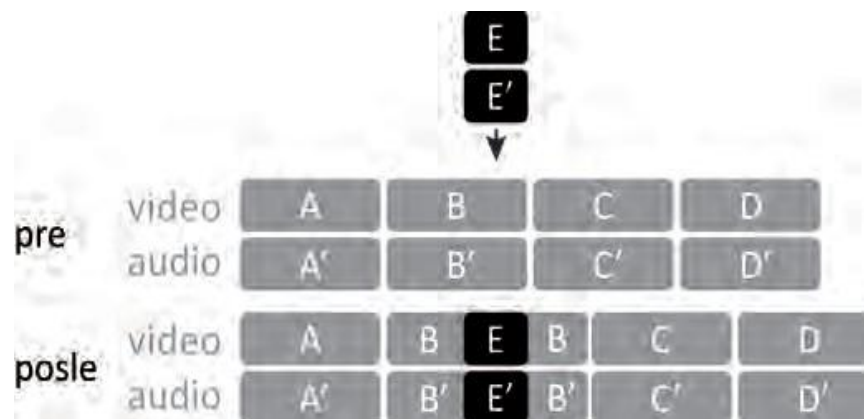
6. Postoje dva načina za uvoženje klipova u panel Timeline. Probajte ih.

- Overlay (presnimavanje) – Korišćenjem ove opcije novopostavljeni a/v klip zamenjuje sve što se na tom mestu nalazi u sekvenci. Ova opcija aktivna je automatski, pri bilo kakvom prevlačenju iz panela Project ili s nekog drugog mesta u panelu Timeline.*

Vežba 2

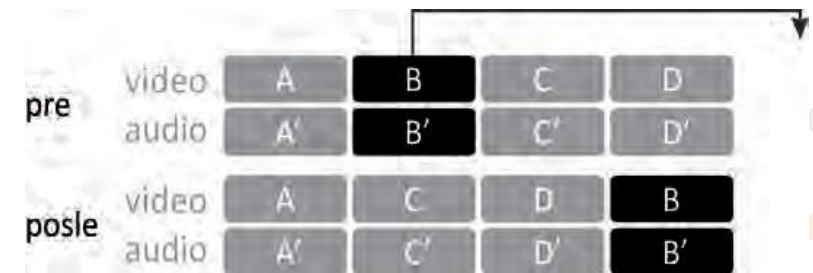
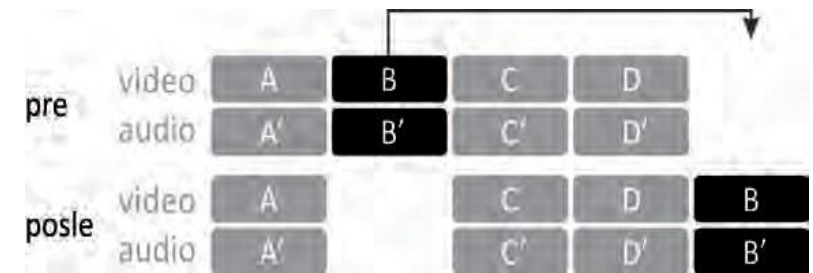
- Insert (umetanje) – Korišćenjem ove opcije novopostavljeni a/v klip preseca postojeći a/v klip i prethodni sadržaj, po završetku novopostavljenog a/v klipa pomera udesno. Ova opcija aktivira se kada držite taster „Ctrl“ (PC), odnosno „Command“ i prevlačite a/v klip iz panela Project, ili s nekog drugog mesta u panelu Timeline.*

Vežba 2

7. Postoje dva načina premeštanja a/v klipova koji se nalaze u panelu Timeline. Probajte ih.

- *Lift (podizanje) – Korišćenjem ove opcije nastaje procep na mestu na kome se nalazio pomereni a/v klip.*
- *Extract (izdvajanje)– Korišćenje ove opcije slično je upotrebi alatke Ripple Edit, jer se ostali a/v klipovi unutar panela Timeline pomeraju ne bi li popunili nastali procep. Ova opcija aktivira se kada, pre nego što počnete premeštanje a/v klipa, zadržite pritisnut taster „Ctrl“ (PC), odnosno „Command“ (Mac).*

Vežba 2

8. Obrišite sve iz panela Project.

- *Adobe Premiere Pro obrisće video klipove, i početnu sekvencu, zbog čega se panel Timeline isključuje iz prikaza radnog okruženja.*
- *Ukoliko bilo koji fajl obrišete iz panela Project, on trajno nestaje iz svih drugih panela unutar vašeg projekta.*

9. Izaberite File > New Sequence.

10. U prozoru New Sequence izaberite iz Available Presets > DV – PAL > Standard 48kHz, dodelite ime sekvenci: seckanje.

11. Uvezite sve fajlove iz foldera Banka 2.

12. ^{2x}LK (dupli levi klik) miša na a/v klip „Seckanje.mov“ unutar panela Project omogućiće reprodukciju u panel monitoru Source. Pritisak na taster „Space“ ili na dugme „Play/Stop Toggle“ unutar monitora Source zapoćeće reprodukciju.

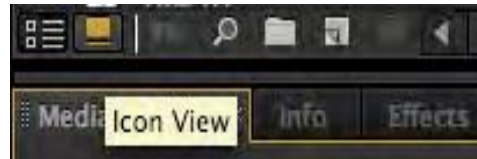
U ovom a/v klipu prikazano je kako će vaš projekat izgledati i zvučati na kraju vežbe.

Vežba 2

13. Otvorite novi folder u panelu Project: DK miša na praznu površinu i odaberite opciju New Bin. Dodelite folderu ime „Final“. Prevucite u njega a/v klip „Seckanje.mov“.

14. Da biste lakše pregledali materijal koji ste uvezli, proširite udesno panel Project i pritisnite dugme „Icon View“.

- *Pre nego što fajlove prevučete u panel Timeline, možete ih pregledati unutar panela Project.*

15. Minijaturene prikaze (Video2_x) poređajte po redosledu kao u a/v klipu „Seckanje.mov“.

- *U prikazu Icon View, panela Project, ne postoji automatsko raspoređivanje klipa. Klipove možete pregledati u monitoru Preview.*

Vežba 2

16. Postavite CTI na početak panela Timeline. U panelu Project obeležite a/v klipove koje želite da uvezete u panel Timeline. Korišćenjem komande Automate to Sequence (odaberite dugme u panelu Project, ili izaberite Project > Automate to Sequence), a/v klipovi će iz panela Project prema definisanom redu biti prebačeni u panel Timeline.

U prozoru Automate to Sequence ponuđeno je nekoliko opcija.

- Ordering – Korišćenjem ove opcije a/v klipovi se postavljaju u sekvencu redom kao u prikazu Icon View, panela Project (Sort Order), ili se postavljaju redosledom kojim su odabrani a/v klipovi unutar panela Project (Selection order).*

Izaberite opciju Sort Order.

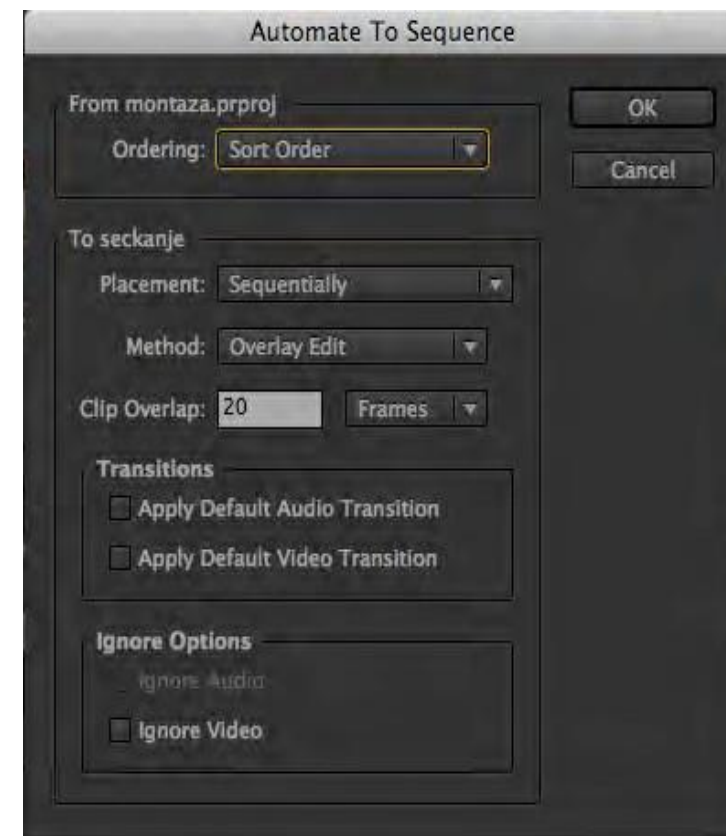
Vežba 2

- *Placement* – Upotrebom ove opcije, a/v klipove moguće je postaviti u sekvencu jedne za drugim (Sequentially), ili po prethodno definisanim markerima (ova opcija nije moguća ukoliko u panelu Timeline nisu prethodno dodeljena mesta markerima).

Izaberite opciju Sequentially.

- *Method* – Ova opcija koristi se kada u sekvencu u kojoj se već nalaze određeni a/v klipovi želite da dodate niz novih klipova. U zavisnosti od podešavanja, postojeći a/v klipovi biće preklopljeni (Overlay Edit) ili umetnuti (Insert Edit).

Izaberite opciju Insert Edit.

Vežba 2

- *Clip Overlap* – Ova opcija omogućava da se između a/v klipova postavljaju prelaze u određenom trajanju koje može biti izraženo u frejmovima, ili sekundama.

Izaberite vrednost 0.

- *Apply Default Audio/Video Transition* – Moguće je primeniti predefinisanu audio/video tranziciju koja će biti postavljena između svih a/v klipova u trajanju određenom prethodnom opcijom.

Nijedna od ovih opcija ne treba da bude označena.

- *Ignore Audio/Video* – Ova opcija omogućava da određenu grupu fajlova, audio ili video, koji se nalaze u panelu Project, i pored označavanja, ne prebacite u panel Timeline.

Nijedna od ovih opcija ne treba da bude označena.

Vežba 2

17. Reprodukujte sekvencu.

- Video klipovi treba da budu poređani po sledećem redu: Video2_1, Video2_2, Video2_3, Video2_5, Video2_6. Na kraju treba da se nalazi audio klip Audio2_1.*

18. Da biste što lakše sagledali sadržaj sekvence, koristite tastere „-“ i „=“ na engleskoj tastaturi.

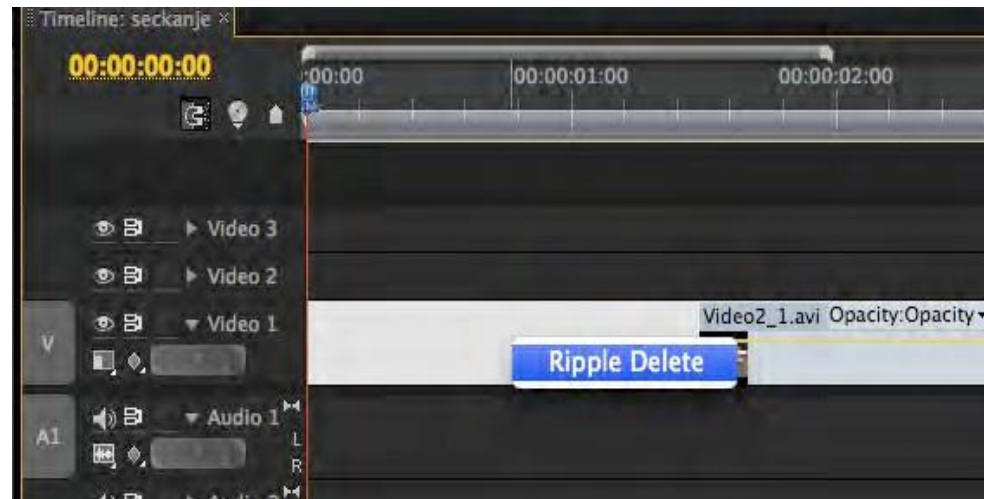
19. Postavite kursor na početak video klipa Video2_1. Kada kursor poprimi izgled zagrade pomerite ga udesno za +00:00:01:01, kako biste dobili isti početni frejm kao u a/v klipu „Seckanje.mov“.

Vežba 2

- Očitavanje vrednosti pomeranja klipa možete videti na nekoliko mesta: uz mesto odakle ste počeli da skraćujete klip, u levom uglu panel monitora Program, ili u donjoj trećini prikaza istog panela.*

20. Procep koji je nastao ispred video klipa Video2_1 najlakše je ukloniti pomoću opcije Ripple Delete koja se poziva kontekstnim menijem, DK miša po praznom prostoru. Sav sadržaj panela Timeline koji je bio nakon tog mesta pomeriće se ulevo i procep će nestati.

Vežba 2

- *Rad u panelu Timeline, uz upotrebu kontekstnih alatki, omogućava lako nastajanje vrlo malih procepa koji mogu ostati u finalnoj verziji rada. Upotrebom alatke Ripple Edit u montaži, izbegava se mogućnost nastajanja ovakvih grešaka.*

21. Iz panela Tools izaberite alatku Ripple Edit. Postavite kursor na početak video klipa Video2_2. Kada kursor postane aktivan, isecite početak video klipa za +00:00:02:13, takođe, korišćenjem iste alatke skratite kraj video klipa za -00:00:02:09.

22. Postavite CTI na početak sekvence. Iz panela Project i foldera Final prevucite u panel Timeline a/v klip „Seckanje.mov“ na traku Video 2.

Vežba 2

- Na ovaj način dobili ste mogućnost da pratite u slojevima (layer--ima) finalni a/v klip i a/v klipove za montažu. Da biste odabrali koju traku želite da gledate (od više ka nižoj), uključite ili isključite opciju Toggle Track Output.*

23. U monitoru Source izmontirajte Video2_3.

24. Uz pomoć finalnog a/v klipa pokušajte od video klipova (Video2_x) napraviti istu sekvencu.

- Napomena: Nakon video klipa Video2_5 ponovo se javlja Video2_3.*

25. Sačuvajte gotov projekat, unutar radnog direktorijuma pod nazivom “Seckanje”.

Pitanja i odgovori

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them."

Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans

Call: ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Project number: 101128813